

19 juni 2018

Fietsblog GLD-8: door de Berkelvallei

“Oh, was ik maar een Gelselaar, dan stond altijd mijn eten klaar. En hoefde ik nooit meer af te wassen, kon ik dagen klaverjassen.” Deze variant op de hit van het Goede Doel van hun ijzersterke album, België, speelde door mijn hoofd toen ik wegreed uit het dorp Gelselaar. Mijn muziek was vroeger altijd het eerste dat ik na een week of drie ging missen op lange tochten. Mijn muziekbibliotheek heb ik tegenwoordig gewoon in mijn zak zitten. Reizen is niet meer zo absoluut als het ooit was, met verstoken zijn van dierbaren en gemis aan eigenheid. Daarmee is ook wel een beetje de romantiek van het reizen verloren gegaan, maar de gevoelens die daarbij horen, melancholie en nostalgie, mis ik niet. Ver

daardoor dragelijker geworden. Dat mag ook wel want ik heb nog minstens drie weken voor de boeg.

Voordat ik hier gisteren arriveerde, volgde ik de grensbeek, die echter bruut doorsneden wordt door het Twenthekanaal dat van Zutphen naar Enschede loopt. Nadat ik de schitterende blauwgrijs met groen geschilderde ijzeren brug had overgestoken, waarop de ronde kopjes van de popnagels uitsteken zoals bij het speelgoed van Meccano, volgde ik de Bolksbeek gewoon weer aan de overkant verder. Alsof er in 1930 bij het graven van het kanaal niets gebeurd was.

Al snel op mijn rit van vandaag kom ik in Neede langs het zwembad De Vleer. ‘Het voormalige zwembad’, moet ik zeggen. Want ‘men’ heeft besloten dit zwembad terug te geven aan de natuur. De duikplank staat nu wezenloos te zijn aan de rand van het diepe, troebele water. Langs de kanten van het bad groeit riet en in het kikkerbad zitten inderdaad kikkers. Iets verderop ligt de ijsbaan van Neede, die wordt wel onderhouden. Het huisje bij de baan is pas geschilderd. Blijkbaar gelooft de Needenaar niet zo in die wilde verhalen over opwarming van de aarde. Hier kiezen ze kordaat voor meer koude dan warme dagen in de toekomst.

Maar ik moet toegeven, alternatief water om een frisse duik in te nemen is hier genoeg. Je hebt de Bolksbeek, de Berkel en de Ramsbeek. De Berkel was de woeste van allemaal en werd daarom tussen 1400 en 1500 getemd door deze plaatselijk recht te trekken en er stuwen in aan te leggen. Daarmee werd de Berkel als kanaal een belangrijke vaarroute voor handelaren tussen Zutphen en Duitsland. En het water kon zo precies langs de watermolen van Mallum worden gestuurd. Dit was een ban- of dwangmolen. Boeren uit de omgeving waren verplicht er hun graan te laten malen. Daarmee had de Heer van Mallum een goed basisinkomsten, dat aangevuld werd met het heffen van tol bij de schut. En met de betaalde consumpties van de schippers, die tijdens het schutten in de herberg konden wachten. Die herberg is nu nog steeds een fijne plek om even te pauzeren. Als ik hier weer vertrek, begin ik opnieuw luidkeels met het zingen van oude songteksten: “In de Mallumse molen van het leven, draai je allemaal je eigen rondje mee”. Waarmee ik bijna de grens van goede smaak dreig te passeren.

Zelf deze route ontdekken?

Bovenstaande blog gaat over [traject 8](#) van de route [Fietsen over Grenzen](#). Dit traject loopt van Gelselaar naar Eibergen. [Lees meer over dit traject.](#)

Geschreven door Marc Beek

Mijn naam is Marc Beek (54 jaar, Harderwijk) en ik ga Fietsen over Grenzen. Ik ben een ervaren vakantiefietser, dus weet mijn tempo aan te passen aan de schoonheid van het landschap en de bezienswaardigheden op de route. Al fietsend ga ik op zoek naar de geschiedenis van toen en dat in woord verbinden met het leven van nu. Want die grens uit het verleden vormde dan wel ooit een barrière, vaak was het ook een aanmoediging om grenzen te verleggen.

Deel deze pagina op social media:

[< Vorige](#)

[Volgende >](#)